Vereenigingsleven.

ONZE JONGELINGEN.

VI.

De bijna vier-en-twintig duizend jongelingen, die in onze christelijke Jongelings-Vereenigingen aan het heil der maatschappij medearbeiden, zijn blijkens de jongste statistische gegevens aldus ingedeeld:

	Afdeelingen.	Leden.
Nederlandsch Jongelingsverbond	379	9640
Nederlandsche Bond van Jongelingsvereen. op Geref. Grondslag	495	9777
Friesch Jongelingsverbond	51	859
Nederlandsch Luthersche Jongelingsbond	12	274
Bij geen Verbond aangesloten .	207	3708
	1194	24258
Van 't Fr. Verbond zijn tevens aangesloten bij 't N. J. V. 22 Ver. m. 426 led.		
Van 't Fr. Verbond zijn tevens aangesloten bij V. op G. G. 3 Ver. m. 61 led.		
Gaat af . . .	25	487
	1119	23771

We zijn thans met onze besprekingen genaderd tot de groep, waarvan wij in een onzer vorige artikelen reeds zeiden, dat zij in het groote, internationale leger van christelijke jongelingen een geheel eenige plaats inneemt en een geheel eigen beteekenis heeft.

De uitspraak van een kenner der Amerikaansche vereenigingen: „zonder de Christelijke Vereenigingen van Jonge Mannen lag Amerika in de diepte van ellende," moge wellicht wat kras zijn, — zoo we haar ietwat verzachten en naar de omstandigheden wijzigen, is zij toch vrijwel toepasselijk op de Gereformeerde Jongelingsvereenigingen en haar arbeid in het verbreiden van de haar heilige beginselen.

In een vorig artikel toch wezen we op de verrichillende taak, welker vervulling zich de beide groote Nederlandsche Verbonden ten doel gesteld hebben. Die van het *Nederlandsch Jongelingsverbond* ligt voor een groot deel op maatschappelijk terrein, terwijl die van den *Gereformeerden Bond* schier uitsluitend ligt op het veld der beginselen, gelijk blijkt uit wat de Bond zelf ieder jaar voor in zijn jaarboekje schrijft en wat hier volledigheidshalve nog eens zij herhaald:

De *Nederlandsche Bona van Jongelingsvereenigingen op Gereformeerden Grondslag* heeft ten doel, de organisatie van de Jongelingsvereenigingen op Gereformeerden Grondslag, voor zoover dit met het karakter dier Jongelingsvereenigingen is overeen te brengen, dienstbaar te maken aan den in- en uitwendigen bloei der reeds bestaande of nog op te richten Jongelingsvereenigingen op Gereformeerden Grondslag.

De Bond beschouwt als de roeping der Jongelingsvereenigingen op Gereformeerden Grondslag om, overeenkomstig ons calvinistisch volkskarakter, werkzaam te zijn tot het doen kennen en belijden der Gereformeerde beginselen voor Kerk, Staat en Maatschappij.

Aan deze zijn roeping is de Bond en zijn zijne afdeelingen getrouw gebleven, en in die mate zelfs, met zulk een ijver en volharding hebben ze aan de vervulling dier roeping gearbeid, dat met recht kan gezegd worden dat *sonder onze Gereformeerde Jongelingsvereenigingen het christelijk leven in Gereformeerde, calvinistische kringen op haast ieder gebied veel minder bloeiend zijn zou.*

„Het doen kennen en belijden der Gereformeerde beginselen voor Kerk, Staat en Maatschappij" — dat is voorwaar een schoon werkprogram; een program dat juist die bijzondere beteekenis aan de Gereformeerde Jongelingsvereenigingen verleent.

De arbeid op sociaal gebied, de maatschappelijke arbeid tot het behouden voor of terugbrengen van zoovele jongelieden tot den dienst des Heeren, in meer algemeenen zin genomen, — zooals de tot hiertoe besproken Jongelingsvereenigingen dat doen — is in ons land, in het overig Europa, in Amerika en elders zoo goed als eenerlei.

Maar zoodra het gaat om scherp belijnde beginselen; niet om een wel positief maar toch meer algemeen Christendom, doch om de diep innerlijke overtuiging ook onzer jongelingen, om de overtuiging waaraan alle optreden, op welk gebied ook, getoetst moet worden, waarnaar het leven tot in zijn kleinste kleinigheden moet geregeld en waarmee het in ieder opzicht in overeenstemming moet gebracht worden, zoodra wordt ook in het leger der jongelingen een scherpe scheidslijn getrokken, die de eene groote groep van de andere scheidt.

Niet alsof er in het leger onzer jongelingen twist en tweedracht, strijd of verdeeldheid, zoo mogen of moeten zijn; maar wel alzoo, dat ook op dit gebied steeds zij de meeste beteekenis voor land en volk, voor staat en maatschappij, voor onze heele maatschappij hebben, die het aandurven het christelijk beginsel tot in zijn uiterste consequentiën door te denken en te aanvaarden als richtsnoer voor handel en wandel, voor leven en leer.

En waar wij het nu als een bijzondere eere voor ons land beschouwen, dat het sinds eeuwen altijd door, in engeren of ruimeren kring, de zuiverheid onzer christelijke religie bewaard heeft en dat het vooral in de laatste decenniën een bijzondere beteekenis heeft gekregen door het hier zoo frisch weer oplevend calvinisme en de toepassing der calvinistische beginselen op ieder gebied, — daar mogen we het zeker als de bijzondere beteekenis van en een eere voor de Gereformeerde Jongelingsvereeniging aanmerken, dat zij de school is, waarin de *strijders* gevormd zijn en nog dagelijks worden, die als de jongelingsjaren voorbij zijn, strijden den grooten strijd voor de conserveering van de christelijke fundamenten onzer samenleving en voor de doorwerking en in practijk brenging der christelijke, calvinistische beginselen op ieder terrein.

De *Bond van Jongelingsvereenigingen op Gereformeerden Grondslag* is de groote krijgsschool waarin onze strijders gevormd worden.

Dr. A. Kuyper heeft altijd, meer schier dan iemand anders, de beteekenis van de Gereformeerde Jongelingsvereenigingen gevoeld, begrepen en ... erkend. Wij wezen hiervoren er reeds op, dat hij steeds aan die Jongelingsvereenigingen bijzondere aandacht gewijd en menig warm woord over en tot haar gesproken heeft. Ook bij gelegenheid van zijn 70 jarig Jubileum stond hij in zijn rede juist bij haar zeer uitvoerig stil.

Maar daar staat dan ook weer tegenover, dat de Jongelingen het ook telkens uitspreken, dat zij zich slechts bewegen langs de lijnen, door Dr. Kuyper uitgestippeld.

Het spreekt vanzelf, dat de arbeid van al wie zich voornamelijk, ja bijna uitsluitend beweegt op het gebied der beginselen, veel zwaarder en inspannender is en nog meer volharding vereischt dan het werk van hen, die zich in de eerste plaats ten doel stellen „de van God vervreemde jonge menschen tot zich te trekken en voor den Heere en zijn gemeente te winnen." En dat wel om de eenvoudige reden, dat de laatsgenoemden eerder succes hebben, dat openbaar wordt en door die openbaarwording bemoedigend en versterkend werkt.

Dat echter de arbeid van den Gereformeerden Bond niet vruchteloos gebleven is, weet ieder die ook maar eenigszins mee leeft, en zal nader blijken uit de bijzonderheden die we in een volgend artikel nog hopen mee te deelen.

Dat het succes zelfs buitengewoon groot is, vindt zijn oorzaak, naar we meenen, in de allereerste plaats natuurlijk in den zegen Gods, maar daarnaast in de voortreffelijke organisatie van den Bond, de degelijke en zaakkundige leiding van de aan zijn spits staande mannen, en het flinke orgaan, waarover hij beschikt.

Uit de Pers.

Dr. Wielenga heeft na zijne verklaring van het Doopsformulier, thans in de *Geldersche Kerkbode* een nieuwe reeks artikelen geopend over het Huwelijksformulier, waardoor hij tracht ook dit liturgisch geschrift, dat wel het minst in de sympathie van ons thans levend geslacht zich verheugen mag, beter tot zijn recht te doen komen.

Een enkele proeve daarvan moge ook hier meegedeeld worden:

In navolging van het Petrinische huwelijksbevel geeft het formulier twee even krachtige als prachtige argumenten aan, waarom de man aan [het vrouwelijk vat als het zwakste eere geven moet.

De eerste argumentatie wordt aldus omschreven: *Als die ook mederfgenaam der genade des levens met haar zijt.* In sommige handschriften staat: als die ook *mederfgenamen* der genade des levens met u *zijn*. In het wezen der zaak komen deze twee uitdrukkingswijzen op hetzelfde neer. In het eerste geval wordt van den man gezegd, dat hij deelgenoot der genade met de vrouw is, in het laatste geval, dat de vrouwen deelgenooten der genade zijn met den man. De laatste manier van zeggen komt ons echter voor het meest in overeenstemming met den apostels bedoelen te zijn.

Bedoeld wordt immers, dat de vrouw in den lichtglans der nieuwe bedeeling niet meer, gelijk in de schaduwen van den ouden dag, de mindere van den man is. Als kinderen van denzelfden Vader, zijn zij inwoners in hetzelfde Goddelijke huisgezin en is straks denzelfde erfenis hun deel.

Deze erfenis is *de genade des levens*, of, zooals in enkele handschriften staat: *levende genade*. Het huwelijk is wel in staat den man te doen gevoelen de intensiteit (innigheid) en schoonheid van dit aardsche leven, als gave Gods, maar het ware leven is ook het huwelijksleven niet. Het is er te broos, te ijdel en te vergankelijk voor. Ook het huwelijksleven is een loop, soms een sprong, naar het graf. Zoo teer is de band, dat reeds een twaalfeneenhalfjarig samenzijn veelal met eenige feestelijkheid wordt herdacht. Een zilveren feest is een hoogtij in het leven. Het gouden bruiloftsjaar wordt als een soort jubeljaar begroet. En, wanneer de echtelijke band nog langer gespaard blijft, wordt dit feit als een unicum in de bladen vermeld, en door afdruk van portretten in illustraties het huwelijkswonder aangekondigd.

En wat zijn nu *vijfentwintig*, wat zijn *vijftig* jaren!

Ook van dit jarental geldt het woord van den Idumeeschen lijder: Het komt voort als een bloem, en wordt afgesneden; ook vlucht het als een schaduw en bestaat niet.

Wat is dus ook het huwelijksleven arm, wanneer het niet bestraald wordt door den profetischen gloed van een hooger en onvergankelijk leven. Wanneer niet de beide verbondenen iets van het uitzicht smaken op de erfenis van een eeuwige existentie.

En hoe geheel anders wordt het karakter der samenleving, indien de man in zijne vrouw een medeerfgenaam van hetzelfde glorieuse leven der toekomst ziet.

Wanneer hij haar in die hemelsche kwaliteit aanmerkt, is het onmogelijk, dat hij bitter tegen haar zou zijn, of haar niet, als het zwakste vat, eere zou geven.

Waar de verzoening met God de diepe achtergrond van het leven is, zal de verzoening tusschen man en vrouw de openbaring van het leven zijn. Samen vrede hebbende met God, zullen zij vrede hebben ook met elkander. Waar de liefde tot God de aardsche liefde als tot een hoogere eenheid samenvat, daar zal het een zuivere harmonie zijn, door geen dissonant van bitterheid gestoord. Als God de derde, of laat ons liever zeggen, de eerste is in het heilig verbond, dan zal er voor den duivel der bitterheid geen plaats zijn. Wat in aardsche liefde, al is ze met een paradijsglans overgoten, één is, kan gescheiden worden. Hetgeen in Christus één is, breekt geen helsche macht uit elkander. Het Goddelijk cement der geestelijke eenheid is tegen de inwerking van welke losmakende revolutie-macht, voor eeuwig gewaarborgd.

Het tweede argument, dat ons formulier aanvoert, om den man tot zachtheid jegens de vrouw te vermanen, is meer negatief van aard.

»*Opdat uwe gebeden niet verhinderd worden.*

De onderstelling die aan dit woord ten grondslag ligt, is dat er in het huwelijksleven *gebeden* zijn. Niet slechts persoonlijke gebeden, want die zijn er buiten het huwelijksleven ook, maar gemeenschappelijke gebeden, *huwelijksgebeden*.

Er is in het gebed een drang naar solidariteit.

Bij de behoefte aan het alléén-gebed er er ook een zoeken naar gebedsakkoord in geestverwanten kring en in de vergadering van Gods volk in het bedehuis. Maar zou dan in dien kleinen, intiemen levenskring, die *huwelijk* genaamd wordt, het gemeenschappelijk gebed kunnen uitblijven?

Er is geen plaats waar de solidariteit, de harmonie des gebeds heter bloeien kan, dan in het huisgezin.

Allereerst doordat de vader, als gezinspriester, in de officieele zamenkomst van het gezin aan den huiselijken disch, voorgaat in het gebed, en vóór allen en met allen het aangezicht des Heeren zoekt, maar ook in de binnenkamer.

Hier is de man geroepen met de vrouw te verkeeren in de eenheid des gebeds, niet het minst voor de huwelijksnooden en huwelijksweldaden en huwelijkszonden. Hier is hij geroepen met de vrouw, het kroost, dat God hun schonk, aan Hem, van wien die kinderen een erfdeel zijn, op te dragen; te pleiten op de belofte des verbonds in den heiligen doop aan die kinderen verzegeld, en te vragen om gaven en getrouwdheid, om dat zaad op te brengen naar de belofte, die door hen bij den doop werd afgelegd.

Nu zie de man toe, dat deze gebeden niet door bitterheid van zijne zijde verhinderd worden.

Het woord *verhinderen* beteekent letterlijk *uithouwen* (Matth. 3 : 10) en duidt dus aan, niet dat de kracht van het gebed gebroken wordt, zoodat het niet doordringt tot den hemel, maar erger, dat het gebed zelf in zijn aanvang wordt gesmoord, dat het niet eens tot een waarachtig gebed komen kan.

Bitterheid is een giftdamp, waarin het teederе bloempje des gebeds niet eens ontbloeien kan.

Twist snijdt aan het gebed niet slechts de vleugels af, maar verhindert het gebed in de gehoorte.

De wateren der ziel moeten effen zijn, zal er zich een ster uit hooger regionen in kunnen weerspiegelen.

Ook op het terrein van het gebedsleven geldt het woord:

Waar liefde woont, gebiedt de Heer den zegen,
Daar woont Hijzelf, daar wordt zijn heil verkregen,
En 't leven tot in eeuwigheid.

Officieele Berichten.

23 Februari 1908 was en blijft voor de kerk van Tholen een gedenkwaardige dag.

Nadat 11 December 1907 het besluit tot ineensmelting van de kerken A en B was genomen, en dit 15 Januari door de Classis was geapprobeerd, werden wij 23 Februari '08 door door de vereeniging openbaar als de ééne gereformeerde kerk van Tholen, de wettige voortzetting der in vroegere eeuwen hier gevestigde Gereformeerde Kerk.

Onze herder en leeraar Ds. J. H. Lammertsma leidde de plechtigheid van het samenwonen van de broeders en zusters in één heiligdom in, met het woord uit Colossensen 1 vers 9 en 10, en we werden er op gewezen, hoe alleen in de voorbede voor elkander waarborg ligt voor een broederlijk en zusterlijk samenleven; hoe deze voorbede moest bedoeleu, om vervuld te worden met de kennis van Gods wil, opdat we uit gebrek aan geestelijke kennis nimmer her- en derwaarts zouden zwerven; en hoe, als we bidden voor elkander, wij den Heere welbehagelijk zullen zijn en vele vruchten van geloof en liefde geplukt zullen worden in Tholens kerk.

Aan het eind richtte onze herder en leeraar zich tot de gemeente en kerkeraad, dankend voor de liefde reeds in zoo ruime mate aan hem betoond, zich aanbevelend in aller voorbede, inzonderheid in den ambtelijken steun van de broeders kerkeraadsleden.

Een talrijke en aandachtige schare vulde het kerkgebouw. Ga de bede om de eenheid van Zion, die wij van dezen gedenkwaardigen dag af aan gedurig begeeren op te zenden, straks bij ons en bij 't geslacht dat na ons komen zal, over in een lofverheffing, in de uiting van diepgevoelden dank aan den Heere voor hetgeen Hij wrocht voor Tholens kerk.

Namens den Kerkeraad,
C. J. Kuiper Boone, *h. t. scriba.*

Particuliere Synode van Zuid-Holland (Zuidelijk gedeelte).

De vergadering der Particuliere Synode van Zuid Holland (Zuidelijk gedeelte) zal D.V. gehouden worden Woensdag 10, en zoo noodig, Donderdag 11 Juni e.k. te Gorinchem.

Punten voor het agendum en opgave van de namen der afgevaardigden s.v.p. in te zenden vóór 20 Mei.

Namens den Kerkeraad der
roepende Kerk van Gorinchem:
C. Linderboom, *praeses.*
P. J. J. van Vleuten, *scriba.*

Gorinchem, 4 Maart 1908.

Classis Breukelen.

De Kerken dezer classis worden opgeroepen ter vergadering, welke D.V. Donderdag 2 April ter gewoner plaatse zal gehouden worden.

Stukken enz. voor het agendum worden ingewacht vóór 18 Maart bij den eerstondergeteekende te Vreeland.

Namens de oproepende Kerk van Loenen:
W. Maan, *praeses.*
L. Dolman, *scriba.*

Vreeland, 2 Maart 1908.

Classis Zutphen.

De classis Zutphen van de Gereformeerde Kerken heeft in hare vergadering van 27 Febr. 1908 praeparatoir onderzocht den heer J. H. Rietberg te Winterswijk en hem met algemeene stemmen beroepbaar gesteld voor de Gereformeerde Kerken.

Namens de classis voornoemd:
J. Gommer.

Kort verslag van de vergadering der Gereformeerde kerken in de classis Schiedam, gehouden te Vlaardingen, 25 Februari 1908.

1. Nadat gezongen is Ps. 87 : 1 en gelezen 1 Cor. 3, wordt de vergadering met gebed geopend door Ds. Goris als praeses van den kerkeraad der roepende kerk.

2. De credentiebrieven worden onderzocht. Alle kerken blijken wettig vertegenwoordigd.

3. Het moderamen neemt zitting: Dr. Greijdanus, praeses; Ds. Goris, asseseor; Ds. van Haeringen, scriba; Ds. v. d. Ende, adj.-scriba.

4. De notulen der vergadering van 26 Nov. worden gelezen en goedgekeurd.

5. Ingekomen is een bezwaarschrift uit H. tegen den kerkeraad aldaar. De handelingen van dien kerkeraad worden goedgekeurd.

6. Aan de kerk van P. wordt geadviseerd, inzake de zangvereeniging, den consulent te raadplegen.

7. Op verzoek der kerk van Poortugaal om meer classisbeurten, wordt afwijzend beschikt.

8. De boeken van den quaestor worden nagezien en in orde bevonden.

9. Bij de rondvraag naar art. 41 der K. O. wordt door 4 kerken verwezen naar de instructie op den lastbrief.

10. Een bezwaarschrift van een broeder uit V. wordt behandeld.

11. Aan drie kerken wordt advies verleend in tuchtzaken.

12. De commissie voor het ontwerpen eener regeling van het percentage der verschillende kerken inzake art. 4 en 13 K. O. brengt verslag uit. Het rapport wordt goedgekeurd. Voor 1908 is nu het percentage voor Hoek van Holland 3, Hoogvliet 2, Maasland 7, Maassluis A 8, Maassluis B 21, Overschie 3, Pernis 9, Poortugaal 2, Rozenburg 3, Schiedam 18, Vlaardingen A 12, Vlaardingen B 12.

13. Benoemd tot secundus voor het examen in de symboliek Ds. Berends en voor dat in de zedekunde Ds. v. d. Ende.

14. De vacaturbeurten worden aldus geregeld: Poortugaal, in Maart Dr. Greijdanus, in April Ds. Koster, in Mei Ds. Meijnen; Pernis, in Maart Ds. Sieders, in April Ds. Sluijter, in Mei Ds. Jonkers; voor classis Den Briel Ds. van Haeringen.

15. Als roepende kerk wordt aangewezen Pernis. 19 Mei wordt vastgesteld als datum voor de volgende vergadering.

16. Na het zingen van Ps. 84 : 6 wordt de vergadering met dankzegging gesloten door Ds. Vonk.

Uit naam der classis,
F. J. v. d. Ende, *Adj.-Scriba.*

Buitenland

Frankrijk. Eindelijk!

Jaren achtereen heeft het ons verbaasd en bedroefd, dat de Fransche protestanten met de radicalen in dat land door dik en dun gingen. Men juichte het toe dat de „leekenschool" werd doorgedreven, en het bijzonder Roomsch en Christelijk onderwijs werd geknuikt; men verheugde zich in elken maatregel die door de radicalen en socialisten genomen werd om de Roomsche kerk afbreuk te doen.

Ook onder de wet op scheiding van kerk en staat boog men. De Roomschen weigerden om „associations cultuelles" te stichten, al liepen zij daardoor gevaar uit hunne kerkgebouwen gedreven te worden; de protestanten richtten zulke door de wet geëischte vereenigingen op, al zijn deze ook in strijd met het karakter van de Kerk des Heeren.

Maar de Fransche radicalen zouden hun strijd tegen de Roomsche kerk ten koste van het recht tot het uiterste drijven. De kerk moest van alles beroofd, niet alleen van de staatstractementen, die aan hare dienaars werden uitbetaald, maar ook van de kapitalen, die aan haar waren vermaakt door menschen, die voor zich zielmissen wilden laten lezen. Familieleden van hen, die de legaten voor zielmissen aan de kerk vermaakten, deden den staat processen aan, waarbij geëischt werd, dat hun werd gegeven wat hunne verwanten indertijd aan de Roomsche kerk hadden vermaakt. Die processen had de Staat naar het bestaande recht moeten verliezen.

Het was daarbij ook de onbillijkheid en onrechtvaardigheid ten top gevoerd, dat men kapitalen, die vermaakt waren om zielmissen te lezen, ging verbeurd verklaren ten bate van algemeene weldadigheidsfondsen. Terwijl de processen aanhangig waren, heeft men nu de wet eenvoudig veranderd, om den afloop der processen ten gunste van den staat te doen zijn. Er waren republikeinen van liberalistische kleur, die tegen die rechtsverkrachting protesteerden, maar vruchteloos. De verandering werd door de Kamer van afgevaardigden aangenomen!

Maar nu is een conscientiekreet uit de kringen der Protestanten opgegaan. Er is bij den Senaat een adres ingediend, onderteekend door een aantal Protestanten en predikanten van naam, waarin ernstig en scherp de stem wordt verheven tegen het reeds door de Kamer van afgevaardigden aangenomen wetsontwerp op den overgang der kerkelijke goederen, en in naam van vrijheid en recht, den Senaat wordt verzocht, deze rechtsschennis niet goed te keuren. Als Protestanten, wier kerken tot „associations cultuelles" zijn geconstitueerd, achten adressanten het een verkrachting van het recht, om geld, dat voor missen voor de zielsrust van afgestorvenen nagelaten is, te geven, tegen de bedoeling der erflaters, aan de leeken armenbureaux.

„Door dit toe te staan," zoo heet het in het adres, „zou het Parlement der Fransche republiek even willekeurig handelen als Lodewijk XIV, toen deze in 1683 en 1684 de goederen der opgeheven consistoriën aan de ziekenhuizen schonk."

En dan luidt het verder nog: „Afstammelingen van hen die zijn beroofd, vervolgd en verbannen om den wille des geloofs, koesteren wij een onoverwinnelijken afkeer van alles wat de vrijheid van godsdienst en den individueelen eigendom aantast; en daarom komen wij, zonder eenige politieke partij te willen dienen, zonder een daad van oppositie te bedrijven, in naam der rechtvaardigheid en van het recht, eerbiedig aan den Senaat vragen, alle burgers tot welk geloof zij ook behooren, te plaatsen onder den waarborg en de bescherming van het gemeene recht."

Mochten de Protestanten in Frankrijk bij dit protest niet blijven staan, maar tot het inzicht komen, dat zij de gehcele gevolgde anticlericale politiek, die geen ander doel heeft dan de zaak der religie afbreuk te doen, hebben te we staan, opdat men in de politiek optrekke onder de leus: tegen de Revolutie het Evangelie!

N.-Amerika. Weglating van den naam des Heeren.

Tot hiertoe verkeerden velen in de gedachte, dat in het publieke leven in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika veel meer met de religie gerekend werd, dan in de oude wereld. En daar is reden voor. Wanneer er een politieke meeting gehouden wordt, zal men, van welke staatkundige kleur de vergaderden ook zijn, een predikant verzoeken om vooraf een gebed te doen. Ook in de bladen, van welke richting ook, wordt veel meer notitie genomen van de dingen die de Kerk en Religie betreffen, dan in Europa. Toch is in dit opzicht verslapping op te merken. Het heeft o.a. de aandacht getrokken, dat president Roosevelt in de jongste proclamatie, waarbij een nationale dankdag werd uitgeschreven, de gebruikelijke woorden: „gedaan in de stad Washington den eersten November van het jaar onzes Heeren 1907" niet gebezigd heeft.

Het is bekend, dat in de proclamatie zelve slechts gesproken wordt van God, den Almachtige, de Voorzienigheid, den Allerhoogste en meer algemeene termen. De naam van Christus wordt er niet in genoemd. Dat de Vader den Zoon Gods alle macht in den hemel en op aarde gegeve heeft, daarvan wordt niet gerept. Indertijd heeft president Cleveland in een zijner proclamaties den moed gehad om de door het land genoten weldaden met Christus in verband te stellen; maar aanstonds ging één roep van verontwaardiging uit het kamp van Joden en naambelijders op. Maar in de proclamaties werd toch de laatste volzin, waarin gesproken wordt van „het jaar onzes Heeren", gehandhaafd. Verleden jaar werd dit weggelaten. Nu willen we wel gelooven, dat president Roosevelt deze weglating, niet verklaard wil hebben als een breken met het Christelijk geloof. Maar toch schijnt het onwedersprekelijk, dat de overtuiging, dat de Vereenigde Staten eene Christelijke natie omvatten, bij de meeste mannen die invloed hebben, verzwakt is.

Wij willen er niet mede rekenen, dat in het Cabinet Strauss, een Jood, zitting heeft. Maar wel spreekt het feit, dat de kapelaan van den Senaat, Dr. Hale, een Unitarier is, d. w. z. dat hij voorganger is bij een gemeenschap, die de Drieeenheid loochent, en dus buiten het terrein van de Christelijke kerk staat. Het rondschrift van de munt: „In God we trust" (wij vertrouwen op God) wil president Roosevelt daarvan verwijderd zien, evenals de Fransche radicalen, wien het rondschrift: „Dieu protège la France" (God bescherme Frankrijk) een doorn in het oog is. Nu wordt weer in de proclamatie niet gewaagd van „het jaar onzes Heeren." Welke plaats voor den Christus in de openbare scholen ingeruimd is, mag mede als bekend gerekend worden. Op zijn best mag Hij als voorbeeld worden aangeprezen, maar als Zaligmaker van zondaren mag van Hem niet gewaagd.

Dat dit alles hen met zorg vervult, die in het Evangelie het zout zien, dat het bederf moet weren, spreekt vanzelf.

Daarom verheugt het ons, dat er in de nieuwe wereld steeds meer stemmen opgaan, die voor de Vrije Christelijke school ijveren.

Gemengd Nieuws.

Wij lezen in de *Wachter*:

Met Nieuwjaar trad het verbod om alcoholische dranken te verkoopen in werking in Georgia, Oklahoma en voor een groot deel van Alabama. In de grootere steden waren vele kerken op Oudejaarsavond gevuld om het bekende »van het Oude in het Nieuwe" te vieren. In de Baptisten Tabernakel te Atlanti waren niet minder dan vier duizend menschen vergaderd. Onderscheidene sprekers traden op, die het kwaad der herbergen schilderden en vol verwachting de toekomst onder de nieuwe wetgeving tegemoet gingen. Een der sprekers verklaarde, dat in ronde getallen in Chicago $ 100,000,000, zegge honderd millioen dollars aan whiskey werd besteed, dat er negentien millioen dollars verdobbeld werd en dat twintig mill. werd uitgegeven ter bevrediging van den wellust.

De herbergen hadden zich over het algemeen voorbereid op de verandering, die komen zou, door alles, zoo noodig tegen verminderde prijzen (dit laatste kon ook wel, zonder nog schade te lijden) van de hand te doen. Het was daarom op Oudejaarsavond in de drankhuizen een drukke nering.

In Columbus, Ga., was een der voornaamste herbergen met rouwfloers behangen en voor den ingang was een groote klok opgehangen, die van tijd tot tijd een dof gebrom liet hooren. In Birmingham, Ala., werden alle herbergen ter middernacht gesloten. In 50 counties van den staat Alabama is drankverkoop verboden; in 17 counties worden de herbergen dit jaar nog geduld. In Oklahoma City trachtte de bierbrouwerij het nog niet ten volle gegiste bier over de grenzen te zenden, maar werd hierin belet. En zoo werden 2 300 vaten bier over de straten en in de stadsriolen uitgestort. Een groote massa menschen was saamgestroomd om hiervan getuige te zijn. Sommigen waren van emmers voorzien om nog iets van het bier te bemachtigen; anderen gingen er eenvoudig als varkens bij de trog bij zitten, daarna liggen, totdat ze zat waren. Te Raleigh, N. C., is bij volksstemming uitgemaakt, dat de drankhandel, welke hier door de stad zelve gedreven werd en haar jaarlijks $ 45,000 winst opleverde, voortaan gestaakt zal worden.

Winckel.

Voor Kinderen.

DE KLOKKETOREN.

I.

Ter inleiding.

In een groot dorp in ons vaderland was, eenige jaren geleden, eens een gezelschap bijeen van menschen, die daar een gedeelte van den zomer doorbrachten, om de schoone natuur en de frissche versterkende lucht te genieten.

De gasten die elkaar aan tafel leerden kennen, sloten soms vriendschap, gingen samen wandelen of hielden elkaar gezelschap als het b.v. regende, wat in Nederland nog al eens wil gebeuren. Zoo kwam men van elkaar dan allerlei te weten, en die eerst malkaar vreemd waren, bleven dat niet.

Onder de aanwezigen was ook een oud, vriendelijk heer, die met zijn vrouw en zijn dochter heel den zomer buiten bleef. Velen waren op zijn gezelschap gesteld, want hij was zeer onderhoudend in het gesprek en had veelal iets degelijks te zeggen, heel anders dan in de onbeduidende praatjes, waar sommige menschen den tijd mee trachtten te verdrijven. Laat ons er bij zeggen, dat de oude heer ook een vroom man was, en openlijk voor de goede belijdenis des Heeren uitkwam, wanneer daartoe aanleiding bestond. Trouwens, het huis waarin hij vertoefde, werd ook meest bezocht door menschen, die den dienst des Heeren hoog stelden.

Op zekeren regendag saten de gasten al pratend bijeen, toen een van hen zeide, zich tot den ouden heer wendende:

„Mijnheer R we hebben een vriendelijk verzoek aan u. U hebt zeker in uw lang leven veel ondervonden, dat wel uuttig en aangenaam kan zijn voor anderen om te hooren. Zoudt u ons daarvan niet eens iets willen vertellen?"

Mijnheer R. keek den vrager een oogenblik glimlachend aan, als wilde hij zeggen: hoe weet u dat? Maar een blik op zijn dochter, die eveneens glimlachte, zei hem genoeg. Hij dacht even na, en sprak toen:

„Als iemand er belang in stelt, wil ik uit mijn eigen leven wel eens 't een en ander vertellen, schoon ik niet zooveel bijzondere lotgevallen gehad heb. Maar dan wil ik liever eerst iets anders doen. Mag ik u dat voorstellen?"

„Ja gaarne," riep men.

„Wel," vervolgde de oude heer, „toen ik nog jong was, bezocht ik het gymnasium. Daar hadden we onder anderen een boek van Sallustius, over de samenzwering van Catilinar te Rome. In dat werk nu, zegt de schrijver, dat bij, alvorens zijn verhaal te beginnen, het wat hooger op halen wil. Dat zou ik nu ook willen doen."

„De vrienden moeten weten, dat ik, schoon mijn geslacht nu in Nederland al lang burger is, toch van Duitsche afkomst ben, zooals mijn naam nog eenigszins uitwijst. 't Is nu zoowat een eeuw geleden, dat een mijner voorvaderen uit Saksen naar Nederland ging. Hij deed dat omdat hij hier een goede betrekking kon krijgen, en is er gebleven.

„Hij nu heeft mij een geschiedenis verteld, die indertijd te Dresden is voorgevallen met een zijner oudooms. Ik heb dit verhaal omdat het zoo merkwaardig was, opgeteekend, na het meermalen gehoord te hebben. Vindt ge nu goed dat ik eerst die geschiedenis vertel. Over mij zelf praten we dan later wel eens."

Allen vonden dit uitnemend, en zoo begon de heer R dan zijn verhaal. 't Bleek werkelijk de moeite van het hooren alleszins waard, en toen ik er later mee kennis maakte, dacht ik dat het den lezers ook wel bevallen zou. Daarom volgt het hier. Alleen gelieve men er goed op te letten, dat de man dien het hoofdzakelijk betreft, zelf vertelt, al staat het hier natuurlijk in onze taal.

* * *

Ik werd geboren omstreeks het midden der 18de eeuw, in 1747 te Dresden, de prachtige hoofdstad van Saksen. Ik was een eenig kind; en werd door mijn ouders met groote liefde en zorg opgevoed, gelijk ik mij nog kan herinneren, al heb ik hen niet lang mogen behouden.

Mijn vader was timmerman, en bewoonde een huisje dicht bij de Elbe. We leefden daar zeer gelukkig, tot ik zeven jaar oud was. Toen — gelijk ik later heb vernomen — begon het mijn